

1.8 Určitý integrál

238. Pomocí teorie Riemannova integrálu a Newton – Leibnizovy formule vypočtete

a) $\lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{n}{n^2 + 1^2} + \frac{n}{n^2 + 2^2} + \dots + \frac{n}{n^2 + n^2} \right)$.

b) $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1^p + 2^p + \dots + n^p}{n^{p+1}}, \quad p > 0$.

239. (Příklad řešený v K1.) $\int_0^{10\pi} \frac{dx}{1 + \cos^2 x}$.

240. (Příklad řešený v J1.) $\int_0^1 \frac{dx}{\sqrt{x^2 + 3x + 1}}$.

241. Vypočtete plochu elipsy a obvod kruhu.

242. Vypočtete objemy kužele, koule a prstence (anuloidu).

243. Vypočtete délku:

a) Grafu funkce $f(x) = x^{3/2}, x \in [0, 4]$.

b) Grafu funkce $f(x) = e^x, x \in [0, a]$.

c) Části Archimedovy spirály zadané v polárních souřadnicích rovnicí $r = a\varphi$, $\varphi \in [0, 2\pi]$, kde $a > 0$ je parametr.

*244. Nechť f, g, g' jsou funkce spojité na $[a, b]$ a g je neklesající a nezáporná na $[a, b]$. Dokažte, že existuje $\xi \in [a, b]$ takové, že

$$\int_a^b fg = g(a) \int_a^\xi f.$$

245. Nechť f je spojitá funkce na $[0, 1]$ a $0 < a < b$. Vypočtete

$$\lim_{\varepsilon \rightarrow 0^+} \int_{a\varepsilon}^{b\varepsilon} \frac{f(x)}{x} dx.$$

Vyšetřete konvergenci (čili existenci) a případně i absolutní konvergenci následujících nevlastních Riemannových (Newtonových) integrálů.

246. $\int_0^1 \frac{\ln x}{1 - x^2} dx$.

247. $\int_0^\infty \frac{\ln x}{1 + x^2} dx$.

248. $\int_0^\infty \frac{x - \sin x}{x^p} dx$.

249. $\int_7^\infty \frac{\ln(1+x)}{x\sqrt{x}} dx$.

250. $\int_0^{\pi/2} \sin^p x \cos^q x dx$,
 $p, q \in \mathbb{R}$.

252. $\int_0^\infty \frac{dx}{x^p + x^q}, \quad p, q \in \mathbb{R}$.

254. $\int_0^\infty (\cos x - e^{-x/2}) x^{-a} dx$,
 $a \in \mathbb{R}$.

256. $\int_0^\infty u \cos u^4 du$.

258. $\int_1^\infty x^p \sin(x + \ln x) dx$.

260. (Příklad řešený v K1.)

$$\int_2^\infty \frac{dx}{x^p \ln^q x}, \quad p, q \in \mathbb{R}$$

262. Dokažte, že

Návod:

(a) Použijte substituci $x = 2t$

(b) $\ln(\sin 2t)$ napište přirozeně

(c) $\int_0^{\pi/4} \ln(\cos t) dt$ počítejte

263. Pomocí výsledku předchozí úlohy

$$\int_0^{\pi/2} \frac{x}{\operatorname{tg} x} dx,$$

264. Vypočtete derivaci funkce

265. Dokažte, že

*266. Nechť f je nerostoucí spojitá funkce na $[0, \infty)$. Dokažte, že pak $\int_0^\infty f(x) dx$ konverguje.

Následující dva důležité příklady

250. $\int_0^{\pi/2} \sin^p x \cos^q x \, dx,$
 $p, q \in \mathbb{R}.$
252. $\int_0^{\infty} \frac{dx}{x^p + x^q},$ $p, q \in \mathbb{R}.$
254. $\int_0^{\infty} (\cos x - e^{-\frac{x^2}{2}}) x^{-a} \, dx,$
 $a \in \mathbb{R}.$
256. $\int_0^{\infty} u \cos u^4 \, du.$
258. $\int_1^{\infty} x^p \sin(x + \ln x) \, dx.$
260. (Příklad řešený v K1.)
251. $\int_0^{\infty} \frac{\sin(\frac{1}{x}) \operatorname{arctg} x}{x} \, dx.$
253. $\int_0^{\pi/2} \ln(\cos x) \operatorname{tg}^p x \, dx.$
255. $\int_0^{\infty} \frac{\sin^2 x}{\sqrt{x}} \, dx.$
257. $\int_0^{\infty} \frac{\sin(x + \frac{1}{x})}{x^a} \, dx,$ $a \in \mathbb{R}.$
- **259. $\int_0^{\infty} \frac{dx}{1 + x^a \sin^2 x},$ $a \in \mathbb{R}$
261. (Příklad řešený v K1.)
- $\int_2^{\infty} \frac{dx}{x^p \ln^q x},$ $p, q \in \mathbb{R}.$
- $\int_2^{\infty} \frac{\sin x}{x + 2 \sin x} \, dx.$

262. Dokažte, že $\int_0^{\pi/2} \ln(\sin x) \, dx = -\frac{\pi \ln 2}{2}.$

Návod:

(a) Použijte substituci $x = 2t.$

(b) $\ln(\sin 2t)$ napište přirozeně jako součet tří členů.

(c) $\int_0^{\pi/4} \ln(\cos t) \, dt$ počítejte pomocí substituce $t = \pi/2 - u.$

263. Pomocí výsledku předchozího příkladu vypočtěte integrály

$$\int_0^{\pi/2} \frac{x}{\operatorname{tg} x} \, dx, \quad \int_0^1 \frac{\arcsin x}{x} \, dx, \quad \int_0^1 \frac{\ln x}{\sqrt{1-x^2}} \, dx.$$

264. Vypočtěte derivaci funkce $g(x) = \int_0^{\sqrt{x}} e^{t^2} \, dt.$

265. Dokažte, že $\int_0^x e^{t^2} \, dt \sim \frac{1}{2x} e^{x^2},$ $x \rightarrow \infty.$

*266. Nechť f je nerostoucí spojitá funkce na intervalu $[1, \infty)$ a nechť konverguje $\int_0^{\infty} f(x) \, dx.$ Dokažte, že pak $f(x) = o(1/x),$ $x \rightarrow \infty.$

Následující dva důležité příklady jsou řešeny v JI.